

ERDELYI MAGYARÁG

Feladós szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

4

III. évfolyan 87 sz.

Péntek

1934 Március 30

A sinaiai per tegnapi tárgyalásán Goga vallott

„Nem vagyok hive az erőszaknak”

-- mondotta Goga, aki hangoztatja, hogy Hitlernél tett látogatásával nem volt fel-forgató szándéka. -- Eles támadások a CFR ellen a kamara ülésén

A konverziónak a kereskedőkre és az iparosokra való kiterjesztését kérte dr. Willer József a javaslatot tárgyaló bizottság ülésén

Bucurestiből jelentik: A sinaiai me-rénylet bünperének kedd délelőtti tárgya-lásán elsőnek Chirița lelkészét hallgatták ki, aki mentővallomást tett Nichifor Crai-nic mellett. Elmondta, hogy a papság nagy szimpátiával viseltetik a Calendarul című lap szerkesztője iránt és cikkei a papság érzéseinek és gondolkodásának kifejezői. — Tudomása szerint Crainic nem politizált, hanem a magasabb nemzeti érdekekért küzdött. Negrescu rendőrkomiszár a következő tanu, akit Ciumetti volt vasgárdaista rejte-lyes halálára vonatkozólag hallgatnak ki.

Motza vádlott intéz hozzá kérdéseket.
— Mit tud Ciumetti haláláról?
— Semmivel sem többet, mint Ön.
— Egyízben Ön volt az, aki letartózt-

tatta Ciumettit?

— Igen. December 10-én házkutatást tartottam nála és előállítottam, de rövid-del azután szabadlábra helyezték.

— De Ön tartóztatta le őt december 19-én is.

— Nem, nem én tartóztattam le. Motza kéri, hogy a tanu szembesítsék Ciumetti özvegyével. A szembesítés meg is történik és az özvegy szemébe mondja a komiszárnak, hogy december 29-én is azok között volt, akik férjét letartóztat-ták.

— Önagsága téved, mondja a komi-szár. Én igazolni tudom, hogy éppen a pre-fektus urral máshol eszközöltem letartóztá-tásokat aznap.

területeken levő és elmagyarosított nevű ro-mánok minden formalitás nélkül újból fe-vehessék eredeti román neveiket.

Cuza: Ez a zsidókra is vonatkozik?

Ionescu: Dehogy kérem, a zsidókról nincs itt szó.

Cuza: Akkor csatlakozom az indítvány-hoz.

Pop Ionel (nemzeti parasztpárti): Az er-délyi románok között alig akad olyan, — a ki egy koronáért magyar nevet vásárolt vol-na magának.

Modreanu képviselő interpellációjában követeli, hogy az erdélyi városoknak is ro-mán nevet kell adni, nem pedig régi magyar nevüknek román fordítását. Példának felhoz za, hogy Sighet nem egyéb, mint a város ré-gi magyar neve romános orthográfiával ír-va.

Platereanu liberális képviselő élesen tá-madja Mereutza Cézárt, a CFR vezérigazga-tóját, mert szerinte az egész adminisztrá-ció idegen kézbe van. Követeli, hogy Mihai Ionescu tábornokot hívják vissza a vasut élé-re.

Goga érdekes vallomása

Bucuresti, márc. 27

A Duca gyilkosság perének kedd dé-lutáni tárgyalásán Goga Oktavian hallgat-ták ki. Goga részletesen elmondja, hogy milyen tárgyalásokat folytatott Ducával, — mielőtt a liberális párt kormányra került és kifejti, hogy miért akadtak meg ezek a tár-gyalások. Elmondja ezután, berlini és római látogatásait, hangsúlyozva, hogy a Hitler-rel és Mussolinivel folytatott megbeszélései nem voltak rendezavaró természetűek. A vas-gárda szerepéről beszélve Goga kijelentette, hogy Motzart, a mozgalom egyik vezérét igen jól ismeri és igen sokra értékeli.

Costandache tábornok: Helyesli-e tanu ur az erőszakot?

Goga: Nem. Elene vagyok minden erő-szaknak.

Elnök bejelenti, hogy átiratot intézett a belügyminisztériumhoz és felkérte, hogy a hadbíróági tárgyalásról közölt sajtótudósi-tásokat egyáltalán ne cenzurázzák.

Ezután Hanu szobrász kihallgatására kerül a sor. A tanu elmondja, hogy a me-rénylet éjszakáján Virgil Ionescu mérnökkel együtt utazott Sinaiból bucarestii felé. — A merénylet hírét Valea Larga állomáson hallották és ekkor Ionescu mérnök azt mon-dta, hogy ennek nem lett volna szabad meg-történnie.

A tárgyalás folyik.

Sulyos támadások a vasutigazgatóság ellen
Bucuresti, március 27

A kamara kedd délutáni ülésén Serghi-ci lunista képviselő interpellált arra vonat-

zólag, igaz-e hogy a CFR kettőszáznyolcvan ezer autómotort vásárolt az Astrától és Malaxától, a szabályszerű árlejtés kiírása-nak mellőzésével.

Ionescu (liberális) kéri, hogy a csatolt

Willer a konverzio kiterjesztését kérte

Bucuresti, március 27

A konverziós bizottság ked délutáni tár-gyalásán Gyárfás Elemér szenátor kérdést intézett Oromulu elnöknöz, igaz-e az, hogy dr Pop Valér elnökle alatt egy erdélyi jo-gászokból álló bizottság a telekkönyvi rend-szernek egész Romániára való kiterjesztését dolgozik. Oromulu elnök megerősíti ezt, ki-jelentvén, hogy ez az intézkedés a konver-zió következtében vált szükségessé.

Willer József: Ha a kormány tényleg

igazságos és szociális módon akarja megol-dani a konverzió kérdését, úgy nem szabad megfélemlíteni a kisiparosokról és kiskeres-kezőkről sem, amely osztályok ugyszólván teljesen tönkrementek. A kisiparos osztály legnagyobb része, amely azelőtt 6—8 mun-kással dolgozott, ma kénytelen beadni iparát és így a kormánynak kötelessége, hogy ezt a sok megpróbáltatást látott hasznos társa dalmi réteget szintén részletesse a konverzió kedvezményeiben.

Popoviciképviselő a Stavisky-ügy áldozata lett?

Bucurestiből jelentik: Még élénk emié-kezetben él, hogy pár héttel ezelőtt több re-volverlövessel megölték lakásán Eusebiu Popovicu radauti megyei liberális képviselőt. A nyomozás nagy eréllyel indult meg, mindeddig azonban semmiféle pozitív ered-ményt nem tudott felmutatni.

Az Universul című lap most szenzációs hirt közöl. A lap ugyanis azt írja, hogy Popovicu képviselő meggyilkolása

szoros összefüggésben áll a Stavisky-üggyel. A képviselő irattáskájában igen terhelő adatok voltak egyes előkelő francia államférfiak ellen. Ez az akta-táska a gyilkosság után eltűnt, amit azonban csak most fedeztek fel.

Az Universul értesülését megerősíteni látszik az a körülmény is, hogy Popovicu képviselő — mint ismeretes — a gyilkossá-got követő reggelen akart Párisba utazni

Osszeütközött két angol gőzös

London, március 27

A múlt éjjel Salsey kikötőtől délre mintegy 10 kilométernyi távolsághoz két angol gőzös a nagy ködben összeütközött. Az egyik hajó elsüllyedt. A legénység egy részét sikerült megmenteni, de igen sokan a vízbe fulltak.

Kirabolták egy likörgyár pénztárát Careiben

Careii, március 27

Vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek a múlt éjjel a careii Egyesült Rum és Likörgyár irodájában.

Az elszánt betörők az éjjeli őrt figyelmeztetve, átmásztak a kerítésen és miután bejutottak az udvarra, egy farúddal felfeszítették az ablak vasrácsát, majd behatoltak az irodahelyiségbe. Az egyik fiókban 9500 lej találtak aprópénzben, amit el is vittek.

A készpénztárt is fel akarták feszíteni, amelyben 70 ezer lej volt, ez azonban nem sikerült. Ezután feldúlták az egész berendezést, de miután több pénzt nem találtak, el távoztak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint ízületi bajok vagy tüdőcsúshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával gyakran és alaposan kitisztítsanak.

Elhárított vasuti szerencsétlenség

Targu-Mures, március 27

Tegnap reggel 10 óra tájban Lunca Bradului állomás közelében két munkás, név szerint Frisch Jenő és Jiccan Ioan a vasuti síneken keresztbefektetve egy nagy vasrudat találtak. Szerencsére ebben az időben egyetlen vonat sem haladt át az állomáson, különben okvetlenül szerencsétlenséget idézett volna elő az ott láthatólag szándékosan elhelyezett vasdorong. A csendőrség érlelynyomozást indított.

FILMPALACE

Szerda, csütörtök

„ŐK ÉS HAMLET”

Patt és Patathon első hangosan beszélő sláger vigiátéka!

Mulatságos kacagtató, humoros!

Rejtélyes körülmények közt meggyilkoltak egy lelkészt

Chisinau, márc. 27

Két héttel ezelőtt a városból nyomtalanul eltűnt Kuhalski Mihai görög keleti lelkész. A rendőrség bevezerte a nyomozást anélkül, hogy eredménnyel járt volna. Most aztán Valkov nevű félszigeten játszó gyermekek rábukkantak a lelkész hullájára, mely borzalmasan össze volt szirkálva. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a lelkészt ott-honából elcsalták és meggyilkolták. Elrendelték a holttest felboncolását.

Szerdán este fél 9 órakor: Helyet az ifjuságnak.

Csütörtökön délután 4 órakor 10 és 17 lejese helyárrakkal: Ember a hid alatt.

Öngyilkos lett egy fiatal oradeai korcsmáros, aki gyógyíthatatlan idegbaja miatt felakasztotta magát

Oradea, március 27

Hétfőn este 7 órakor az Április 20 ucca 21. szám alatti ház padlásán felakasztotta magát és meghalt Schwarz Zoltán vendéglős. Schwarz 31 éves volt és abban a házban, ahol az öngyilkosságot elkövette, igen jömeneteli vendéglőt vezetett. Nemrégiben meg nősült és állítólag a házastársak között nem volt teljes az egyetértés, sőt az asszony el is hagyta férjét. A környékbeli lakók és Schwarz alkalmazottai szerint ez a körülmény keserítette el annyira a fiatal embert, hogy a halálba menekült. Mint utólag kiderült azonban, a fiatal vendéglős súlyos idegbajban szenvedett és kezelésre is járt az elmekórházba dr. Rusdea igazgató főorvoshoz. Ugy látszik hogy be-

tegsége annyira elhatalmasodott az utóbbi időben, hogy Schwartz Zoltán szenvedései helyett inkább a halált választotta.

A fiatal vendéglős halála a környéken ahol igen sokan ismerték, mély megdöbbenést keltett.

— Köszvényben szenved Ön? Köszvényes megbetegedéseknél tudvalevőleg hibás vérösszetételre alapuló anyagcsere zavar áll fenn. A kóros alkatrészeknek a vérből való eltávolítására a Tonal különösen alkalmas. A Tonal meggátolja a húgysav felgyülemelését és elősegíti a testből való kiválasztását. Több mint 6000 orvos nagyon ismerően nyilatkozott a Tonal jó hatásáról.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon FLOREAL hajszeszt 1 fű. ára 60 lei

Romaniai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea Telefon 6-56

SPORT

Ki lesz az első a B. csoportban

A Nac és a Ripensia között dől el az elsőség

	Bucuresti, március 27						5 Juventus	7	4	1	2	15:12	9
1 U.Tricolor	9	6	2	1	28:8	14	6 Romania	9	2	2	5	16:21	6
2 Ripensia	8	6	1	1	32:10	13	7 Soimi	8	—	2	6	5:25	2
NAC	7	5	1	1	27:10	11	8 Mures	10	—	1	9	10:46	1
3 Gloria	8	4	2	2	18:19	10							

Még mindig elől van a Tmte, de Timisoaran

Timisoarea, március 27							5 Rapid							12	3	4	2	14:26	10
1	TMTE	10	7	2	1	26:14	16	6	Hertha	11	4	1	6	27:34	9				
2	Ilsa	12	6	2	4	25:26	14	7	Banatul	12	3	3	6	18:23	9				
3	TAC	9	5	2	2	31:11	12	8	ZsSE	9	2	2	5	13:22	6				
4	Electrica	11	3	4	4	19:17	10												

Aradon a Hakoah vezet

Arad, március 27

A vasárnapi bajnoki forduló meghozta az első meglepetést, még hozzá vaskos meglepetést: az idei szezonban veretlen Transylvania két pontot adott le a Hakoahnak. Az aradi zöld-fehérek előretörése a vezetőség lelkes, összetartó, agilis munkája, amely a csapaton és annak teljesítményén megalapozott.

A Hakoah bravuros győzelme élresegítette a zöld-fehéreket és az eddigi élvonalas Transylvaniát a harmadik helyre vetette vissza. A forduló további mérkőzései a papírforma győzelmét hozták. A CCA könnyen verte az Unireát, az SGA rávert az Olimpia Ptt-re, míg a Tricolor a Soimi-CFR csapatával végzett. A bajnoki táblázat:

1 Hakoah	11	8	2	1	24:11	18	4
2 CCA	11	7	3	1	35:11	17	5
3 Transylv.	11	7	3	1	24:13	17	5

4 SGA	11	7	2	2	45:16	16	6
5 Olimpia	11	2	3	6	14:30	7	15
6 Tricolor	11	2	1	8	13:24	5	17
7 Unirea	11	2	1	8	22:39	5	17
8 Soimi-CFR	11	1	1	9	9:42	3	20

Köhögést, fulladást és a rekedtséget, megszünteti a torok és szájüreget dezinficiálja és így a ragályoktól megóvjaa a **Tüdőficukorka**

Ar. 20 Lei. — Kapható a gyógyszerárakban. Készít **Osváth gyógyszerár.** Targu-Mures

— Az oradeai Vasas Sport Club vasárnap tartotta meg közgyűlését. Vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését a Vasas Sport Club. A közgyűlésen tudomására hozták a tagoknak, hogy az egyesületet a szövetség afiliálta és így az osztól kezdve részt vesz a bajnokságban. Az egyesület elnöke vé ujból Cavalli Pietrot választották meg, míg ügyvezető elnöki tiszttségét Lőrinczy Lajos tölti be.

Franciaországban polgárháborút készí- tenek elő?

London, március 28.

Az angol sajtó rámutat arra a veszede-
mes tényre, hogy Franciaországban egyes po-
litikai irányok állandóan fegyverkeznek. Na-
ponta fedeznek fel a hatóságok titkos fegy-
verraktárakat és Belgiumból bárkán cseín-
pészik a fegyvereket a francia határon át.
Ha ez ebben a tempóban folytatódik, akkor
az angol lapok szerint elkerülhetetlen Fran-
ciaországban a polgárháború kitörése.

Ekszereket lopott, hogy meny- asszonyát megajándékozza

Dej, március 28.

A rendőrség az elmúlt nap folyamán
lopás miatt letartóztatta Szilágyi János
fodrászsegédet, aki különös módját eszelte
ki annak, hogyan kedveskedjék menyasszo-
nyának. Szilágyi hosszú ideig udvarolt Sz.
K. fiatal leánynak s már ott is tartottak,
hogy egybekeljenek. Közvetlenül az eljegy-
zés előtt Szilágyi ötezer lei értékű ékszer-
rel lepte meg a leányt, aki természetesen
nagyon boldog volt. Másnap aztán a fiatalok
összezőrdültek s a leány az uccán visszaadta
az ékszereket. A jelenetnek tanúi is akad-
tak s az esetről beszélni keztek a városban.
Az esetről tudomást szerzett Glück Hanni.
Szilágyi háziasszonya, akinek nemrégiben
tűntek el az ékszerei. Nyomban a rendőrség-
re sietett és elbeszélte a történeteket. A rend-
őrség őrizetbe vette Szilágyit, akiről meg-
állapítást nyert, hogy az ajándék ékszere-
ket tényleg ő lopta el. De egy aranygyűrűt
120 leiért eladott Heimovics ékszerésznek.
Szilágyit átadták az ügyészságnak, Heimovics
ellen pedig orgazdaság címén eljárást
indítottak.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kiadóban

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 12: Időjezés tőzsde, déli ze-
ne lemezek. 13: Hírek Utána könnyű le-
mezek. 16.15: Előadás. 17: Dinicu zenekar.
18.50 Előadás. 19.30: Operaelőadás.

Budapest. 6.45 torna. Utána gramofon.
9.45: Hírek, Felolvasás, közben gramofon.
11.10: Vízjelző szolgálat. 12: Harangszó.
időjárásjelentés Énekhangverseny. Közben
hírek. Utána Időjárás. 14.40: Hírek. 16: Me-
seóra. Utána hírek 17: Mezőgazdasági
kongresszusról előadás. 17.30: Hangverseny
18.30: Sport hírek. Utána előadás. 19.15:
Hangverseny. közben hírek. 22.35: Vonós-
négyes. Utána gramofon.

MEGJELEN!

János bácsi utazásai a bérkocsival

I. Végig Erdéjen

Ára 20 lei. — Kapható a kiadó-
hivatalban és az újságárusoknál

Az izzó éhségmors

4500 ember jött át Cseh- szlovákiából Romá- niába kukoricaért

A megengedettnél több tengerit akartak átvinni
a határon és ezért nagyrészüket letartóztatták

Sighet, március 28.

Tegnap a cseh—román határon Cseh-
szlovákiából 4550 ember jött át Romániába.
A román és cseh kormányok között ugyanis
megállapodás történt, melynek értelmében a
cseh inséges területek lakói átjönnek Romá-
niába és fejéknént öt-öt kilo kukorica liszt-
et vásárolnak illetve visznek át.

A megállapodás értelmében 27-én ked-

den és 30-án pénteken lesz ez a nap. A teg-
napi kísérletnél az inséges ruténok nem
elégedtek meg az öt kilóval, hanem mind-
egyik többet akart visszavinni. A román gra-
nicsárok ebbe nem egyeztek bele és nem en-
gadták vissza őket. Egy részük valahogy át
jutott, de a többieket letartóztatták és Si-
ghetre kísérték. Ügyükben még nem tör-
tént intézkedés.

Három hónapra ítélték egy felségsértéssel vádolt legényt

Oradea, március 28

Érdekes felségsértési pert tárgyalt teg-
nap délelőtt a törvényszék negyedik szekció-
jának Constantinescu tanácsa. A vádlottak
padján egy Vas András nevű Bors községi
(Bihar megye) legény állott, aki a vád sze-
rint 1933. december 25-én felségsértő kijel-
entést tett.

A jelzett napon a községben a Coopera-
tiva nagy bált rendezett, melyet a csendőrök
valamilyen okból kifolyólag le akartak álli-
tani. Vas, aki rendező volt, ellenszegült és
akkor tette az inkriminált kifejezést.

A bál közönség a csendőrök beavatko-

zásán nagyon felháborodott és a csendőrök
jobbnak látták, ha az ideges hangulatban
nem tartóztatják le rögtön Vas Andrást. A
bált követő napon azonban őrizetbe vették s
bekísérték a helyi ügyészségre. Vas azóta
letartóztatásban van és tegnap is fogházról
kísérte be.

A tárgyaláson a vádlott részegségével
védekezett, de a törvényszék csak részben
fogadta el a védekezést és a legényt

három hónapi fogházra ítélte.

Egyben pedig elrendelték azonnali szabad-
lábra helyezését. Az elítélt felebbezett.

Leszavazta az amerikai szenátus Rooseweltet

Washington, március 28.

A szenátusban tegnap beláthatatlan
horderejű esemény történt. A szenátus
ugyanis 360 szavazattal kettő ellenében
megszavazta a hadviselték nyugdíjának fel-
emelését. A megszavazás Roosewelt leg-
határozottabb ellenvetése dacára történt,
mert az elnök sehogysem akarta 228 millió

dolláros plusszal terhelni a költségvetést.

Az elnök veresége óriási szenzációt kel-
tett és beavatott körök attól tartanak,
hogy az elnök elkedvetlenedik és lemond.
A vereség ugyanis szoros összefüggésben van
a Kék Sas mozgalommal és Roosewelt min-
den helyzetben a megtakarítás hívének val-
lotta magát.

Betörők garázdálkodása a satu- marei Hildegarda templomban

Feltörték a perselyeket, összetörték a templom értékes
berendezését, majd elmenekültek

Satu-Mare, március 28.

Vakmerő betörést követtek el tegnap
éjjel ismeretlen tettesek a satu-marei Hilde-
garda templomban. A vakmerő banditák
minden valószínűség szerint még az esti is-
tentisztelet alkalmával rejtőztek el a tem-
plom belsejében és amikor mindenki eltávo-
zott, munkájukhoz láttak. Az összes perse-
lyeket feltörték és tartalmukat magukhoz
vették, majd vandál módon összetörték a
templom értékes berendezését és kegyes-
reit. Több karos gyertyatartót magukhoz
vettek és távozni készültek, a templom ajta-
jai azonban zárva voltak. A betörők erre a

belső értékes üvegajtót szétzúzták, majd a
kaput álkulccsal felnyitva, elmenekültek. A
rendőrség megindította a nyomozást.

Lugoj közelében ismét kigyulladtak az erdők

Lugoj, március 28.

Caransebes közelében hatalmas erdőtüz
pusztít. Sok község veszélyben van és semmi
remény arra, hogy a tüzet sikerül lokalizál-
ni. A veszélyeztetett községekben nagy szá-
mu tűzoltóságot és katonaságot rendeltek.

Kényszerleszállást végzett Ujvidék főterén egy repülőgép

Ujvidék, március 28.
Ujvidék főterén kényszerleszállást végzett egy utasszállító repülőgép. A leszállás nem ment simán, miután a gép szárnya beütközött egy ház kiálló falába és súlyosan

megrongálódott. A bentülőknél szerencsére nem történt bajuk. A repülőgép kényszerleszállása a főterén érhető meglepetést keltett a sétálók között.

Álarcos rablók támadtak egy özvegy-asszonyra, kinek a férjét is meggyilkolták

Osszeverték áldozatukat, mert csak negyven lejt találtak nála

Simleul-Silvaniei márc. 28.
Március 23-ára virradó éjjel két álarcos betörő behatolt özv. Dác Józsefné lakásába, aki magánosan él szőlőjében s akinek 1930-ban ugyanebben a lakásban ölte meg a férjét egy gazdálkodó. Az idős özvegytől a betörők pénzt követeltek, de pénz nem volt a háznál. Erre a betörők ütlegetni kezd-

ték s mikor így sem értek el eredményt, ők maguk fogtak hozzá a pénz megkereséséhez. Mindössze csak 40 lejt találtak s emiatti bosszúságukban ismét ütlegetni kezdték az özvegyasszonyt, s miután jól elverték, magára hagyták. Az özvegyasszony gyanúja alapján rendőrség megtalálta a két betörőt Hosu Izidor és Burzan Ioan személyében.

Egy rablótámadás, melyet turcsán magyaráznak meg a rablók

- Azt hittük, hogy csempészek, hát inább kiraboltuk őket

Satu-Mare, március 28.
Mulatságos rablótámadás ügyében ítélezett a törvényszék Spireanu-Dragutescu tanácsa. Néhány évvel ezelőtt történt, hogy Fehér Mihály és Rus Ioan turci legények fejszével felfegyverkezve megtámadták a turci erdő szélén Rospopa Ioant és társát, akik nagy kosarakban tojást szállítottak Turcra. Rus és Fehér azzal fenyegették meg a két embert, hogy agyonverik őket, ha nem adnak nekik mindent oda. A megrémült emberek szó nélkül átadták a többszáz tojást tartalmazó kosarakat és egyéb érték-tárgyaikat, de azután feljelentést tettek a csendőrségen támadóik ellen.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék Rus és Fehér beismerék, hogy megtámadták az embereket, de különös módon védekeztek.

— Azért támadtuk meg őket — mert azt hittük, hogy csempészek és csempész-árut visznek.

Spireanu elnök a terem derűtsége közben megkérdezi tőlük: És erre ti gránicsárokknak képzeltétek magatokat, nemde?

Dr Galea ügyész vád és dr Desideriu Ioan hivatalból kirendelt védő perbeszédei után a törvényszék rablás miatt hat-hat hónapi börtönre ítélte a legényeket, akik az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

Erélyesen nyomoz a chilei rendőrség a meggyilkolt Keller Ferenc ügyében

Tasnad, március 28.
Elsőnek számoltunk be arról a borzalmas gyilkosságról, melynek áldozata lett Chilében a meggyilkolt Keller Ferenc. A "Délamerikai Magyar-ság" ma ide érkezett száma ismét nagy hasábkokon közli a nyomozás további részleteit. Amint már megírtuk, két elvetemült ember követte el a gyilkosságot. Az egyiket azonnal az eszt napfényre kerülése után sikerült a chilei rendőrségnek elfogni Luciano Dunoguea volt santiago-dedulei detektív személyében.

A gyilkos — a "Délamerikai Magyar-ság" közlése szerint — töredelmes vallomást tett és egész részletességgel elmondta a rablógyilkosság lefolyását, de erősen tagadja az értelmi szerzőséget s azt egy German Ortiz nevezetű egyénre akarja hárítani aki egyelőre még nincs lefűlve, de a rendőrség nyomában van.

Az előttünk fekvő amerikai újságból látjuk, hogy még mindig erősen foglalkoztatja ez a páratlan kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosság nemcsak az emigránsokat, hanem a benszülött amerikaiakat is.

A sajtó, de különösen az "El Mercurio" erős hangú cikkekben gyors és példás megtorlást követel. Követeli, hogy szigorú büntetéssel példát kell statuálni arra, hogy Chile államában nem lehet büntetlenül gyilkolni, különösen idegen állampolgárokat nem, akiknek az ország az idegenvédelmi törvény alapján, a vendégeket megillető szabadságot és életbiztonságot kell hogy nyújtson. A tudósítás beszámol arról is, hogy a szerencsétlen sorsu fiatalembert hatósági rendeletre felboncolták, melyből az orvosok megállapítása szerint koponya alapi törés okozta a halálát.

Időjárás

Változó felhőzet, erősebb éjjeli lehűlés egyes helyeken gyenge talajmenti fagy Északon és Keleten eső lehetséges.

Számkivetve

— Regény az életből —

Egy pillanat és tündéri fényben uszott minden. A víz sötét tükre fehérizzón villant fel, ahogy az áram végigfutott a villanykör-tén, amelyek sokszínű japán lámpionokba voltak burkolva; sárga-narancs és rózsaszínű óriási gömbökbe. Párásan ragyogó fényárban egyesült a sok szín, melynek hatására most zöldesen csillogott a medence mozdulatlan viztükre, visszaverve malachit zöld felületén a fénypontokat. Ettől a fénytől a cseresznyeszínű phlox-virágok zöldnek látszóttak és a fák zöld levelei réhéreknek. Minden olyan fantasztikusan valószínű volt, akár a fák papírlombozata a színpadon.

És a medence szélén, meztelen lábát a renyhe vízbe lógatva ült mozdulatlanul lány, alakját még vékonyabbnak feltűntető sötét uszórúhájában, egyedül az ő csendes és ragyogó kicsi világában. Ugy látszott vár valamit.

Endicott megtudta, hogy mire vár, mikor feltékingett és meglátta egy autó elülső fényszóróinak messzevilágító fénycsóvait. Az autó az alsó uton közeledett. Lejebb a völgy oldalán egy másik autó fényszóróinak sugárkévái tapogatták az utat. Autóütközés hangzott fel hirtelen bántó átható hangon, amikor az első kocsi befordult a medence mellé, megvilágítva egy pillanatra az utána haladó autó fényszóróitól. Endicott az első pillanatban nem látott mást, csak két utórakomány fehér lábszárat. A két kocsi túl volt zsufolva furdórúhás lányokkal és fiatalemberekkel. Bábeli hangzavarral lármával érkeztek. Beszéd, ének zibongott; a második kocsin karban énekeltek egy divatos dalt — az egészen átharsogott néhányak a nevetése.

— Halló Clannie! — kiáltotta egy csupasz karu ifju, aki olyan barna volt, mint egy nubiai. Átugrott a virágos ládákon a medence szélére miközben beszélt.

— Ó, fiuk, be jó lesz egy kis hideg! — kiáltotta egy sápadt fekete szatén furdórúhás lány.

Öt hemzsegek sűrögtek forogtak a pergola körül míg végre körülfogták a mozdulatlan Clairet. Egy lányhang ezt kiáltotta: — Mindenki! Fejést! És a felszólítást egymásután követték a csobbanások, a hogy a kinyult testek belesapódtak a sötét vízbe — azán az uszók kiáltozása, a hirtelen levegő után kapkodás hangja, a sikolyok kacajok incselkedő tréfásan civakodó párok ármája következett.

Endicott láthatta, ahogy kijöve a vízből füstöltek, csacsogtak csevegtek és egy fiatal tulkorán megkopaszodott ember haladt el mellettük kezében poharakkal és csillogó cocktail-keverővel. Endicott látta, hogy Claire közönyösen felhörpinti a cocktailt és ekkor hirtelen karban hangzott fel a nevetés melyet csobbanás követett. A kövér fiatalember aki a cocktail keverőt horította körül, csuszott meg és pottyant a vízbe.

— Ugorj utána Jappie és mentsd meg a cocktailkeverőt! — kiáltotta egy gömbölyű karu lány, akin egybeszabott uszórúha volt.

— Minek Micky, hiszen tudjuk, hogy a háj nem merül el — felelte unojtán Jappie. A vízben levő ifjut, aki görcsösen szorongatta a cocktailkeverőt mintegy vezényszóra bombázták a kiünnelők csokoládébonbonnal, amelyet a nedves kézről nedves kézre járó papircsipkés dobozból szedtek ki Nagy nevetés támadt, amikor valaki egy poharat dobott oda a kövér ifjunak aki elkapta és a hátára feküdve, kidülledő gyomrára helyezte a poharat és aztán ünnepélyesen teleföltötte a cocktailkeverőből. Ekkor egy autó túlkolt a külső sötétségben és valaki felkiáltott: (Folyt. köv.)

Diciosanmartin melletti községben

Tizenkét embert harapott össze egy veszett kutya

Diciosanmartin, márc. 27. Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Harangláb község juhászának kutya

megmart egy odaváló gazdálkodót. A dolognak nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot. A kutya később elkóborolt és a faluban

nem kevesebb, mint tíz embert mart meg.

Vasárnap pedig az egyik cseléd

lányt támadta meg a kutya és súlyosan megsebesítette. A kutya ellen ekor valóságos hajtvadászatot rendeztek, míg végül sikerült elfogni és agyonverni.

A főállatorvosi hivatalban megállapítást nyert, hogy a kutya veszett volt. A faluban orrási riadalom támadt és a megmart tizenkét embert beszállították a Pasteur intézetbe.

Barthou Brüsszelbe utazik

A francia külügyminiszter leszerelés helyett a békés szándéku belga miniszterelnököt akarja leszerelni

Páris, március 27.

Barthou francia külügyminiszter tegnap délelőtt Brüsszelbe utazott. A külügyminiszter utja szoros összefüggésben van a Broqueville belga miniszterelnöknek a leszerelés kérdésében elmondott emlékeztető beszédével. A brüsszeli utat mindjárt a beszéd után tervbe vették, de mindezekig különböző okok miatt elhalasztották az utat.

Felrobbantották a cannesi szabadkőműves páholyt

Az épület összedőlt, de szerencsére senki sem tartózkodott benne

Páris, március 27.

Cannesban tegnap délelőtt ismeretlen tettesek felrobbantották a Grand Orient szabadkőműves páholy épületét. Az épületben senki sem tartózkodott és így emberéletben szerencsére nem esett kár. A ház ma azonban teljesen összedőlt.

A járőrök igazolása szerint az épület

előtt pár perccel a robbanást megelőzőleg csukott automobillal állt meg, ami már csak azért is feltűnést keltett, hogy itt rendes körülmények között autók nem szoktak közlekedni. Gyanús volt az is, hogy míg az autó utasai benn tartózkodtak, az épületben, a motor az alatt is működött.

A rendőrség erélyes nyomozást indított.

Ha már Stavisky panamázott -- be is kell valamit hozni

Takarékossági láz Franciaországban

80 ezer francia közalkalmazottat nyugdíjaznak

Páris, március 27.

A Doumergue kormány pénzügyminisztere Germain Martin messzemenő takarékosági intézkedéseket hirdet. A terv szerint a következő évben 80 ezer francia közalkalmazottat nyugdíjaznak és helyüket nem töltik be.

Ezenkívül megtiltják az erősen elharapózott álláshalmozást. A hadirokkant segélyeket is nyegesen csökkenteni fogják és azoknak összegze nem haladhatja meg a 400 millió frankot. Valószínűnek tartják, hogy több adókedvezményt is rövidesen törölnék.

Borzalmas kegyetlenséggel megöltek egy postamestert

Cernauti, márc. 27.

Megdöböntő gyilkosság áldozata lett Dumitru Daniluc Cosmeni községi postamester. Danilius egy közeli községben lakó rokonához ment és nagyobb összegű pénzt vett kölcsön. Saját szekerén ment hazafelé és utközben támadták meg a gyilkosok, kik az elhagyott országúton hamarosan végeztek vele.

A lovak egyideig álltak az országúton, majd az ösztönüktől vezette hazaporoszkáltak, minden irányítás nélkül. A postás családja aggódott a hosszú távolmaradás miatt és a postás felesége vette észre a gyilkosságot, amikor nagy örömmel szaladt a kapu elé az ismerős mekérzöngésre.

A csendőrség nagy eréllyel nyomoz és egy század katonaságot vontak össze a környéken, hogy a gyilkosokat kézrekerítsék.

Töltőtoll javításokat

minden márkához gyorsan és olcsón vállal

Pásztor Ede

papír és írószeráruháza

Jól jár,

ha férfiöltöny-, kabát- és nőikosztüm-

szöveteket

az ujonnan megnyit

Katz Testvérek

posztóáruházában vásárolja

Str. A. Iancu 2. Az udvarban.

Két milliárd értékű arany érkezett Romániába

Bucuresti, márc. 27.

Ma páncélos kocsival érkezett az északi pályaudvarra. Londonból érkezett hatalmas aranyszállítmány a Banca Nationala részére. A páncélvonatban, amelyet külön őrség kísért, 194 kazettában aranyfont érkezett, amelynek mai értéke 2 milliárd lei. A bank aranyfedezetének leltárában ez az összeg már ezelőtt is szerepelt, mint külföldön őrzött aranytartalék, amit most a kormány kívánságára hazahoztak és a szokásos formák mellett a Banca Nationala pincéjében helyeznek el. Az Angliából érkező arany nem rudakban, hanem aranyfont pénznemben van.

Visszavették az elbocsájtott timisoarai magyar vasutasokat

Timisoara, márc. 27.

Ez év januárjában és februárjában meg tartott CFR nyelvvizsgákon 15 magyar vasutast elbocsájtottak el, mert meg buktak a vizsgán. Az elbocsájtott emberek a vizsgabizottság szerint a vasutasok nem bírták a kötelezően az állam nyelvét.

Az elbocsájtott vasutasok ügyét most aztán revízió alá vették és a napokban rendelkezett érkezett a vasuti vezérigazgatóságtól, melyben

az elbocsájtást megsemmisítették és elrendelték a vasutasok visszahelyezését. A rendelet nagy megnyugvást keltett a bányászati magyarság körében.

Baromfitenyésztők!

Csak a korán keltelett baromfiaktól várhatunk még ebben az évben tojást. Ajánlok a legjobb egyedekből kiválasztott, csapófészekkel ellenőrzött garantált fajtisztá tenyésztő

tojást az alábbi árakban:

„Rhode Island” drb	8 Lei
Fehér amerikai „Leghorn”	8 Lei
„Sussex” (valódi angol import)	15 Lei
Oriási „Pekingi” kacsa	12 Lei
Fehér „Mexikói” pulyka	20 Lei
Emdeni liba	80 Lei

Szélküldés vidékre is. Csomagolás és frankó mérsékelten lesz felszámítva és utánvételezve. Az összeg előzetes beküldése ellenében azonnal szállítja

Salamon János

nyug. pt. főfelügyelő

fajbaromfi tenyésztete, Oradea, Șirul Fran-
cieze 12.

Ugyanott „Kühne” féle keltető gépek, má-
nyak, etető és itató edények, foszphor-
savas és szénsavas mészkapáló. Csakis vá-
lasz bélyeggelellátottlevelekre válaszolunk.

Elengedik az 1932 év végéig kivetett összes adóbírságokat

Az új váltótörvény tervezet szerint nem lesz többé bianco váltó és a hitelező részletekben is köteles elfogadni a váltóadósságok összegét

Bucuresti, március 27

Az 1933—34-es állami év lezárási munkálatainál megállapították, hogy sokszáz millió lej adóbüntetési összeg szerepel a különböző pénzügyigazgatóságok kimutatásaiban, — sőt ezekkel kapcsolatban az állami egyenes adó hátralékok is abnormális növekedést mutatnak.

A beható vizsgálat alapján konstatálták, hogy igen sok esetben a rendes adónak négy szeresét is felülhaladja az adóbüntetési összeg.

Mivel az adózó képtelen ezeket kifizetni és mert sok helyen addig nem akarják az állami egyenesadót elfogadni, amíg az adózó a büntetési summákat is ki nem egyenlíti, tehát az államkincstár behajthatatlan követei évről-évre növekednek. Számtalan per indult ezek miatt és mint a bucurestii sajtó megállapítja, csak kevés adóbüntetést törölték az ítéletek alapján, de annál többet a legfelsőbb pénzügyi fórumoknál.

Slavescu pénzügyminiszter most erélyes gesztussal véget vet ennek a rendszernek, amely úgy az államnak, mint az adózóknak kárt okozott.

A pénzügyminiszter legközelebb olyan törvényjavaslatot nyújt a parlament elé, amely megsemmisíti az 1932 december 31-ig felvett adóbüntetési jegyzőkönyveket és elrendeli, hogy azok, akikről a büntetések ki nem fizetése miatt nem akarták elfogadni a rendes adót, akadálytalanul, még bonokkal is kiegészíthetik 1932. év végéig fennállott adójukat.

Az 1933 április 1-től esedékessé vált adókat készpénzben kell kifizetni még akkor is, ha az adóbüntetés alapjául szolgáló kihágást a

legutóbbi időkben követte is el az adózó. — Akik 1935 március 31-ig büntetésekkel együtt nem fizetik ki 1933 április 1-től esedékessé vált adójukat, azok 1935 április elsejétől kezdődően súlyos adóbüntetéseket fognak elszenvedni az ellenük felveendő kihágási jegyzőkönyvek alapján.

Részletekben is köteles a hitelező elfogadni a törlesztést

vényszertervezet legfontosabb szakaszai, amelyek nyilvánosságra kerültek a váltótörvényt az alábbiakban röviden ismertetünk: Az 1—8. paragrafusok pontosan meghatározzák a váltó jellegét és azt, hogy miképpen

kell kitölteni, kik az aláírók stb. A további szakaszok a lejáratú időket körvonalozzák és azt az újítást is tartalmazzák, hogy a folytatólagos esedékességűnek jelzett (bianco) váltó használatát a jövőben nem engedélyezi meg a törvény, mert határozott lejáratúnak kell lenni.

Nagyfontosságú a 45-ik szakasznak az új rendelkezése, amely kimondja, hogy a váltóbirtokos részletfizetést is köteles elfogadni a váltó összegére, azaz nem utasíthatja el a részletfizetést.

A törvény ez év június elsején lép életbe.

Aki végre megtíz

Masfélevi börtönt kapott egy sikkasztó hentesmester

Oradea, március 27

Fekete László hentesmester bűnperet tárgyalta a törvényszék IV. szekciójában. Fekete a környék héti piacait járta és óriási mennyiségben vásárolt vágott jöszágot. — Marghitától Beiusig bejárta a megyét és mindenhol hitelbe vásárolt. A jöszágot természetesen azonnal eladta, de fizetni senki

nek sem fizetett. Végül is a károsultak feljelentést tettek ellene és megindult az eljárás.

A tegnapi tárgyaláson Fekete azzal védekezett, hogy ő csak időt akart nyerni és mindenkinek ki akarta fizetni, ami jár. A törvényszék a sikkasztó hentesmestert másfél évi börtönre ítélte.

Ellenállhatatlan kényszerből gyújtogatott egy careii cselédleány

Careii, március 27

Dr Péter István careii ügyvéd házában két hét leforgása alatt háromszor gyúlt ki a melléképület. A tüzet mindhárom esetben idejekorán elfojtották, de a sorozatos tűz azt a gyanút keltette fel, hogy gyújtogatásról van szó. A rendőrség nyomozni kezdett, a melynek eredményeként

lédje bevallotta, hogy ő volt a gyújtogató.

A leány előadta, hogy éjszakánként mindig hatalmas tüzekkel álmodik és ha ilyenkor felébred

ellenállhatatlan vágya támad, hogy álmait meg is valósítsa.

A beteges hajlamu leányt a rendőrség őrizetbe vette.

Oricsai Rózália az ügyvéd 20 éves cse-

Ném kapott pénzt

Megölte hugát, aztán a vonar elé tette a holttestet

P.-Neamti, márc. 27

Szőrnyű gyilkosság tartja izgalomban a város lakosságát. Két nappal ezelőtt a vasúti sínek mentén egy szétrombolt női holttestet találtak. A holttesten alapos vizsgálat után készszúrásokat is találtak, ami kétségen kívül arra mutat, hogy a fiatal leányt először késsel halálra szúrták, majd a vonat elé tették.

A rendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy a gyilkosság áldozata Paraschiva Doaconita 15 éves cselédleány, aki Jonsescu őrmesternél szolgált. Jár nappal ezelőtt a leányt felkereste bátyja, aki pénzt kért tőle. A leány nem adott, mire testvére összeverte. Ezután délután találkoztak és azután senki sem látta élve a leányt. A rend-

őrség biztosra veszi, hogy bátyja ölte meg. Ezt a feltevést alátámaszsa az a tény is, hogy a fiu nyomtalanul eltűnt.

— Borzalmas szerelmi dráma Berlinben. Berlinből jelentik: Vasárnap délelőtt a Konzertstrasse egyik bérházában borzalmas sebektől borítva, holtan találtak rá a háztulajdonos házvezetőnőjére, Keil Lidiára. Kiderült, hogy a házvezetőnőt a háztulajdonos soffőrje gyilkolta meg, aki a büntény után agyonlőtte magát.

Kreppapír kissé selejtes többféle színben 4 lejért kapható míg a készlet tart. Pásztor Ede papíráruházában Piata Mihai Viteazul 4.

Kérje mindenütt a **GOLF** borotva-pengét!

az acélipar legkiválóbb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea Promenad Eminescu 16.

APROHIRDETÉSEK

Szentimrei fajboraim csemege 14, ódela vári 20 nagyobb vételnél engedmény. str. Ingusta Freistadttnál, (Keskény u.) 2. 669

Nagyobb kifutófiut keresünk katonagyár str Ciordas (Berkovits u.) 38. 664

Gyermekszerető jobb mindenest keresek háztartás nincs, jelentkezni Veiszné — (Hármas ucca 22) str. Haseleu. 662

Kifutófiut felvesz Stern str. Petru Rares (Péter u.) 1a. 661

Házmasterpárt megleltük, gyermek telent fizetéssel felvesz Heyman Szinkör irodája. 659

Lapárusokat úgy helyben mint Oradea környékére jó keresettel felveszünk a Friss Ujság és az Erdélyi Magyarság árusításához. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Fűszerberendezést, fiókoszt is, tizedes és asztali mérleget keresek Pallas könyvkereskedés. 667

Husvétra falvédő, állványpapír, tojásfesték, képeslapok nagy választékban. Pásztor Ede papíráruházaiban.

Eladó teljesen jó karban levő modern fekete ebédlő. Cím a kiadóhivatalban.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA